METSÄNOMISTAJA

Perinteisesti Yhdysvaltain presidentinvaalit ovat olleet lähtölaukaus talouden elpymiselle. **JOHTAJA JUKKA AULA, METSÄNOMISTAJIEN LIITTO POHJOIS-SUOMI**

Järvi-Suomi

Kelirikkoleimikot syytä kilpailuttaa

Kelirikkoleimikot ovat arvotavaraa, joiden kilpailutus on syytä tehdä erityisellä huolella, kehottaa Metsänomistajien liitto Järvi-Suomen johtaja **Timo Leskinen**.

Hän luonnehtii puukaupan virettä tällä hetkellä positiiviseksi.

”Verrattuna viime vuoden samaan ajankohtaan puukauppamäärät ja metsänhoitoyhdistysten tekemien puunmyyntisuunnitelmien määrät ovat kaksinkertaiset. Toki on muistettava, että määrät eivät ole valtavat.”

Joulukuun Hannu-myrsky sai katseet kääntymään metsiin ja herätti mielenkiinnon puukauppaan. Järvi-Suomen alueella myrsky ei sekoittanut puukauppaa, tuhojen määrä jäi vuonna 2010 riehuneen Asta-myrskyn aiheuttamia tuhoja pienemmäksi.

Leskisen mukaan kesäkorjuukelpoisia kohteita on ostettu vielä vähän ja talvileimikoilla on vaikeuksia mahtua markkinoille. Kuitupuun kysyntä on kärsinyt eniten heikosta kysynnästä, havutukin kysynnän odotetaan paranevan kevään mittaan.

”Tämän hetkisten näkymien perusteella kuluvan vuoden puukauppaan kohdistuu melko paljon odotuksia.”

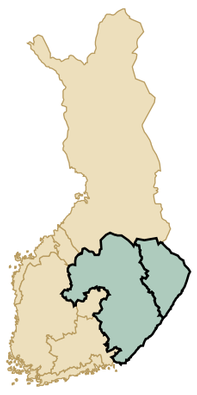

Energiapuuhun liittyvä toimintaympäristö on sietämättömän ailahteleva.

TIMO LESKINEN

Uusi toimija

Biojalostusyhtiö Green Fuel Nordicin tarkentuneet suunnitelmat perustaa bioöljytehtaat Savonlinnaan ja Iisalmeen on tervetullut lisä Järvi-Suomen toiminta-alueelle ja pieniläpimittaisen puun käyttöön, Leskinen sanoo.

Kolmannen jalostamon sijainnista ei ole vielä päätetty. Yksi jalostamo tarvitsee noin 300 000 kuutiometriä puuta.

Piristystä energiapuumarkkinoille kaivataankin. Markkinatilanne on tällä hetkellä vaisu.

”Tieto pienpuun energiatuen peruuntumisesta ei mieltä ylennä. Energiapuuhun liittyvä toimintaympäristö on sietämättömän ailahteleva”, sanoo Leskinen.

Hän arvioi, että kestävän metsätalouden rahoituslain mukaisten työlajien tekeminen loppuu metsissä kesällä, kun rahat loppuvat. Asta-myrskyn jäljet rasittavat yhä etenkin Etelä-Savoa ja rahaa tarvitaan metsien uudistamiseen.

”Tämän vuoden tammikuussa maksettiin 1,3 miljoonalla eurolla viime vuonna tehtyjä töitä. Vaje on pelkästään Etelä-Savossa on noin 5 miljoonaa euroa.”

SARI PENTTINEN

Etelä- ja Länsi-Suomi

Länsi-Suomessa riittää myrskypuuta

Länsi-Suomessa metsänomistajat myyvät edelleen myrskypuita. Niiden kysyntä ei ole parhaalla mahdollisella tolalla.

”Metsissä on edelleen paljon myrskypuuta. Valitettavasti sen kysyntä vaikuttaa heikolta. Yhtiöillä ei näytä olevan ostotarpeita”, sanoo johtaja **Marko Mäki-Hakola** Länsi-Suomen metsänomistajien liitosta.

Joulukuun lopun myrskyt iskivät pahiten juuri Länsi-Suomeen, missä ne kaatoivat puuta noin 2,5 miljoonaa kuutiota.

Ne olisi hyvä saada korjattua talviaikaan. Kesällä vaarana ovat puihin iskevät tuhohyönteiset, jotka pilaavat niiden laadun.

”Toivottavasti myrskypuut saadaan hoidettua jollain ilveellä. Tässä on vielä talvea jäljellä.”

Mäki-Hakolan mukaan metsänomistajat ovat pettyneitä myrskypuiden menekkiin. Hän epäilee, että elleivät myrskypuut mene kaupaksi, puukauppoja ei synny kesäleimikoistakaan.

Metsänhoitoyhdistykset ovat tehneet myrskypuun korjuussa parhaansa.

Pahimmilla myrskyalueilla kaksi kolmesta metsänomistajasta on turvautunut niiden apuun.

”Yhdistyksillä lienee tällä hetkellä myrskysavotoissa jopa 80 konetta. Se mitä nyt tarvitaan on puun ostajia.”

Myrskypuun takia Länsi-Suomen kantohinnat ovat laskeneet roimasti. Se johtuu siitä, että myrskypuun korjuu on tavallista kalliimpaa. Myös hukkapätkiä syntyy tavallista enemmän.

”Juuri nyt tavallisilla leimikolla käydään niin vähän kauppaa, että niiden kantohinnoista on vaikea sanoa mitään”, pohtii Mäki-Hakola.

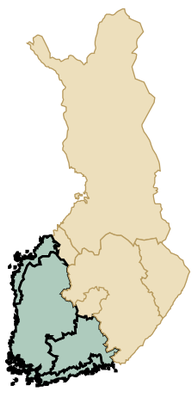

Yhdistyksillä lienee tällä hetkellä myrskysavotoissa jopa 80 konetta.

MARKO MÄKI-HAKOLA

Etelä-Suomessa kysyntä viriää

Etelä-Suomen myrskytuholeimikot kävivät nopeasti kaupaksi. Nyt kysyntä kohdistuu jo kesäleimikoihin. Jotkut ostajat tosin ovat edelleen kiinnostuneita myös talvileimikoista.

Johtaja **Reivo Järvenpää** Etelä-Suomen metsänomistajien liitosta ihmettelee sitä, miten osa ostajista yrittää lyödä kiilaa metsänomistajien ja metsänhoitoyhdistysten väliin.

”Valtakirjakaupan toimeksiantaneisiin taloihin mennään suoraa sisään ja yritetään ohittaa toimeksianto. Se on epätervettä kaupankäyntiä, josta toivottavasti päästään pian eroon.”

JARMO PALOKALLIO

Pohjois-Suomi

Kesäleimikoilla runsaasti kysyntää

Metsänomistajien liitto Pohjois-Suomen johtaja **Jukka Aula** uskoo, että puukauppa piristyy kesää kohden.

”Metsänhoitoyhdistykset kampanjoivat metsänomistajia myymään puuta ja kilpailuttamaan leimikot”, hän sanoo.

Pohjois-Suomessa talvileimikot ovat pääasiassa jo ostettu, ja niitä korjataan nyt täyttä päätä.

”Talvi tuli kuukauden pari myöhemmin kuin normaalisti, joten kaikki sulan maan aikaan korjuukelpoiset leimikot jouduttiin hakkaamaan syksyllä. Kesäleimikoista on keväällä kova kysyntä.”

Rakentamisen odotetaan elpyvän Amerikassa

Puukaupan kannalta myönteinen uutinen on se, että Stora Enso on perunut suunniteltuja lomautuksia Kemin Veitsiluodon paperitehtaalla.

Aulan mukaan sahoilla tukkitilanne on tähän aikaan vuodesta hyvä.

”Tosin sahatavaramarkkinoilla hintataso on heikko, vaikka vetoa on.”

Lama rassaa hintoja edelleen, mutta Aula ounastelee, että Amerikan rakentaminen on elpymässä.

”Perinteisesti Yhdysvaltain presidentinvaalit ovat olleet lähtölaukaus talouden elpymiselle. Katsotaan, toimiiko tämä Obaman kaudella.”

Amerikkalaisten kulutus heijastuu yleensä Eurooppaankin.

Petun estyminen suuri takaisku

Pienpuun energiatuen estyminen oli suuri takaisku Pohjois-Suomelle.

”Meillä energia on nimenomaan nuorissa kasvatusmetsissä, ei kannoissa tai hakkuutähteissä. Siksi pohjoisessa olisi mahdollisuudet tuottaa energiapuuta kestävästi ilman riskejä ravinnehuuhtoutumista, joita esimerkiksi kannonnostoon liittyy”, Aula painottaa.

Energiapuun arvo korvaa hädin tuskin pienpuun korjuukustannukset, joten ilman tukia on vaikea saada puuta liikkeelle.

Sahatavaramarkkinoilla hintataso on heikko, vaikka vetoa on.

JUKKA AULA

SUVI NIEMI

KOLUMNI

Petua ja vähän kemeraakin

Edellinen hallitus hyväksyi uusiutuvan energian velvoitepaketin sisällön. Velvoitepakettiin sisältyi tavoite metsähakkeen käytön nostamisesta 13,5 miljoonaan kuutiometriin.

Pienpuun energiatuen (petu) oli tarkoitus olla se ilmasto- ja energiapoliittinen instrumentti, jolla tuetaan energiapuun markkinoille tuloa ja hankintaa. Tuesta säädettiin omalla lailla ja rahoitus oli budjetoitu maa- ja metsätalousministeriön budjettiin omalle momentilleen. Rahoitustarpeeksi arvioitiin vuoden 2020 tilanteessa noin 36 miljoonaa euroa.

Samanaikaisesti kestävän metsätalouden rahoituslaista (kemera) poistettiin energiapuun korjuu ja haketus. Tavoitteena oli, että kestävän metsätalouden rahoituslailla tuetaan metsänhoidollisia tavoitteita, ja tuki kannustaa hoitamaan taimikot kuntoon ajoissa.

Luonnollisesti energiatuen ehdoista ja määristä käytiin tiukkaa vääntöä. Teollisuus pelkäsi, että heidän kallisarvoinen kuitupuunsa poltetaan. Lait kuitenkin saatiin aikaiseksi.

Tähän saakka kaikki oli selvää, mutta sen jälkeen ei mikään.

Teollisuus otti ja kanteli Euroopan komissiolle, että taitaa käydä sittenkin niin, että heidän kuitupuutaan menee polttoon. Taas alettiin vääntö alusta ja korvausmääriä viilattiin. Lopputulos oli, että teollisuus veti kantelunsa pois.

Sitten aikoi jännitysnäytelmän seuraava näytös. Hyväksyykö komissio Suomen tekemän lain pienpuun energiatuesta vai ei. Kaksi viikkoa sitten selvisi, ettei hyväksy.

Nyt tilanne on se, että on uusi kemera, joka ei ole voimassa ja jossa ei ole mitään kannustimia pienpuun energiakäyttöön. Kaikki rahat pienpuuhun ovat petumomentilla, mutta ei ole petulakia jonka nojalla niitä voisi käyttää. Toisaalta, tehtyjen budjettileikkausten takia kaikille kemerankaan työlajeille ei ole enää rahoitusta.

Menikö monimutkaiseksi? Ei se mitään, samat uusiutuvan energian velvoitteet ja tavoitteet kuin harjoituksen alussa ovat kuitenkin edelleen voimassa.

Miten tästä eteenpäin?

Energiapuulle tälle vuodelle varatut 17 miljoonaan euroa on saatava takaisin nykyiseen kemeraan, muuten energiapuun korjuu loppuu. Ministeriöiden ja sektorin yhteistyönä pitää välittömästi käynnistää valmistelu, että meillä olisi uuden kemeralain rinnalla työkaluja myös energiapuun korjuun vauhdittamiseen

Totta kai yhteiskunnan rahoitus on tässä taloustilanteessa tiukalla. Mutta jos kuitenkin tuulienergian tukemiseen on varaa pistää huikeita summia, pitäisi jotain liietä jotain myös kaikkein kustannustehokkaimpaan uusiutuvan energiaan muotoon.

Toisaalta uusiutuvassa energiassa, jos missä, voisi ottaa myös askeleen markkinatalouden suuntaan. Tämä tarkoittaisi, että pannuissa palaisi jotain muuta kuin risuja. Pölli palaa myös, jos EU hyväksyy ainoastaan laitospään tuet.

Haittaakse? Ei, ei se haittaa. Mieluummin poltetaan kuin lahotetaan!

JUHA HAKKARAINEN on MTK:n metsäjohtaja.

juha.hakkarainen@mtk.fi